

BIBLIOTECA
Centrală a „Astrei”

SIBIU

✦
B.R.V

1126

Dr. R. R. R.
ДЕСПРЕ

АПЕЛЕ МИНЕРАЛЕ

ДЕЛА

АРПЪТАК, БОДОК,

ШИ

КОВАСНА,

ШИ ДЕСПРЕ

† ТРЕВЕЗНИЦАРЪ АЧЕЛОВАШИ † ДЕСКЛИНИТЕ
ПАТИМЪ.

СКИРСЪ ПЕНТРЪ БИЧЕЛЕ КОМЪН

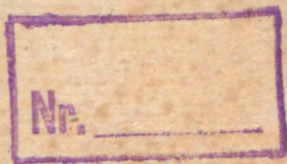
ПРИН

ВАСИЛИЕ ПОПП,

а ФРЪМОЛСЕЛЪРЪ † КИЗУЗЪРЪ а ФИЛОСОФИЕН ШИ а МЕ-
ДИЦИН ДОФТЪР.

СКИРИ † ТЕХНОГРАФИМ АШИ ІОАН БАРТ,

1821.

Omniū rerū initia parva sunt, sed progressibus
suis usu redduntur maiora. Cic. de finib.

Чиниціи Четверги!

Апеле Минерале Схит чѣлѣ май тарѣ, шѣ май фолоситѣаре Лѣкѣри: дѣр шѣ май приметѣдѣолаг шѣ Стриктѣоаре; дѣкѣ нѣсѣ фѣревѣницѣагѣ, прекѣм Сѣкѣине. Тѣмѣдѣнитѣоарѣ лѣр пѣтѣре ѿ ѡдѣвѣрѣгѣ мѣлѣциме де пѣтимѣи, кѣре нѣтѣ Шѣинѣца дофтѣрѣкѣгѣ, нѣтѣ Спецѣрѣа ле пѣтѣ тѣмѣдѣи. Дѣр нѣ кѣ мѣлт ѣ май мѣи нѣмѣрѣл Пѣтимѣилѣр, кѣре оѣшѣоаре фѣинѣдѣ, прии фѣревѣницѣарѣ ѡчѣствѣра Сѣ фѣкѣрѣ май грѣле, шѣ ѡтѣле тѣома некѣндѣкѣтѣоаре. Шѣ пѣнтѣрѣче? пѣнтѣрѣ кѣ нѣ лѣгѣ фѣревѣницѣат прекѣм Сѣ кѣде. Кѣ де ѡтѣе кѣре оѣи лѣкѣрѣ, фѣ кѣре Сѣ фѣтѣмплѣз рѣле фѣревѣницѣагѣ, кѣ ѡдѣвѣрѣат Апеле Минерале Схит чѣлѣ дѣнтѣжѣи. Мѣлѣциме де Пѣтѣимѣашѣ ѡлѣргѣ ла ѡчѣствѣтѣ, фѣрѣ ѡ цѣи май фѣнаинѣче пѣтѣрѣ лѣр, сѣлѣ ѡшѣи кѣнѣоаре пѣтимѣиле сѣле. Кѣрѣи де шѣ Схит ла фѣревѣницѣарѣ ѡлтѣрѣ Лѣкѣри ѡтѣтѣа де перѣерѣгѣошѣи; кѣтѣ ла лѣарѣ тѣрѣи сѣлѣ пѣтрѣл пѣкѣтѣрѣи некѣнобѣтѣе де Стѣомаѣх, ла ѿ линѣгѣрѣ де Дѣкѣит Слѣе; чѣлѣ май мѣлтѣ фѣревѣри пѣи кѣтрѣ Дѣкѣтѣрѣи: тѣтѣшѣи ла фѣревѣницѣарѣ Апелѣр Минерале ни мѣика, нѣтѣ де пѣтѣрѣ лѣр фѣрѣвѣа, нѣтѣ ѡлтѣ чѣла пѣспѣтѣискѣ. — Мѣрѣ фѣ кѣтрѣгѣ мѣргѣ ѡлѣи, нѣ фѣ кѣтрѣгѣ тѣрѣе Сѣ мѣрѣ-

I.

А Т Р О Д Ъ Ч Е Р Е .

↑ прѡ ѡлѡте мѡлѡте мнѡлоуѡрѡ, кѡ кѡрѡ
 Нѡтѡрѡ кѡ ѡ мѡнѡ ѡшѡ лѡргѡ нѡѡ дѡрѡнѡ
 ѡпѡпѡ спрѡ цинѡрѡ, кѡпѡ шѡ рѡкѡпѡрѡрѡ
 Сѡнѡцѡнѡ: ѡпѡлѡ мнѡнѡрѡлѡ нѡ сѡнѡ
 чѡлѡ мѡнѡ дѡ жѡс, нѡчѡ чѡлѡ мѡнѡ дѡ ѡѡрѡмѡ.
 Пѡнѡтрѡ ѡчѡлѡ нѡ нѡмѡнѡ Филѡсѡфѡнѡ *) шѡ
 Пѡѡтѡлѡ **) лѡѡ нѡѡмѡрѡпѡ ѡчѡлѡпѡ ѡтрѡ дѡ-
 СИМОН

*) Non dat Deus beneficia? Зѡче Сѡнѡкѡ.

Quid ergo Medicatorum fontium venae? Quid in
 ipsis littoribus Aquarum calientium exundatio?
 Кѡпѡтѡ IV. de Beneficiis, Кѡпѡ V.

**) ѡшѡпѡкѡрѡ кѡнѡпѡ шѡ Пѡѡтѡ:

Ille pater rerum, qui Saecula dividit aëstris,
 Inter prima poli, tequoque summa dedit.
 Et fragilem nostri miseratus corporis usum,
 Telluri Medicas fundere jussit aquas.
 Parcarumque colos exoratura Severas,
 Flumina laxatis emicuere jugis.

Claudianus.

вснлиніте фачерн де бїне але НатѸрей; дѸр
 шнї Ѹтрїцї ПоподарѸ, Грїцї шнї вїкнї РомѸнї
 ѸтрѸ ѿ чїнїте сфнїтѸ лѸцнїѸт; маї а-
 лїс чѸле калде, кѸре ЕрѸ ѸкннѸте лѸнї ІрѸ-
 клїе, дѸмнезїлѸнї ВѸртѸтїнї. Дела нѸмеле
 ачїстѸа фѸрѸ нѸмїте шнї вїстїтїеле БѸнї де-
 ла МехѸдїа Thermae Herculanae (БѸнї кал-
 де алѸнї ІрѸклїе.) Іфлїсїз алколѸ шнї асїтѸзї
 мѸлте КолѸмне, ІлгѸре, ТѸелїнї де мѸр-
 мѸре кѸ Інскрїпцїнї шнї мѸлцѸмїрнї але мѸл-
 тѸр РомѸнї, кѸрїнї прнн ачїстѸк БѸнї шѸлѸ
 рѸкѸпѸрѸт СѸнѸтѸтѸ. *)

Вїстї-

*) ПентрѸ ПнлѸа крѸл СѸ пѸнї лнчнї ѿ Інскрїпцїе де
 ачїстѸ фѸлїѸ, кѸре ѿ алѸ пѸсї оѸнї кѸрѸлѸт РомѸнї кѸ
 нѸмеле ІѸрїлїе МѸкїлнї, дѸпѸз чї ел шнї алѸ СѸнї
 прнн ачїстѸк БѸнї салѸ фѸкѸт СѸнѸтѸшнї. — Ін-
 скрїпцїѸ оѸрѸмѸзѸ алѸл:

HERCULI. STATUAM.
 CUM. BASE. AURELIUS
 MUCIANUS. V. P. P. PR.
 PRO. SALUTE. SUA. SUO
 RUMQUE OMNIUM
 POSUIT. CURANTE
 GERONTIO.

ла Caryoph. Thermae Herculanae.

ДѢЛА ФІЛЮРІИ КАРЕ АПЪ ТРѢЧЕ ПЕСТЕ АЧЕСТ НѢ-
 МЪР КЪ ТЕМПЕРАТУРА СЪ, СЪ НѢМѢЩЕ КЪ А-
 ЛЪ, ГАРЪ КАРЕ СПЪ МАИ АЖОС, СЪ ЗИЧЕ РѢ-
 ЧЕ. ДѢ АНЧІИ ОУРМѢЩЪ, КЪ ШИ БЪИЛЕ АЛТЕЛЕ
 СЪИПТ КЪАДЕ ШИ АЛТЕЛЕ РЪЧІИ. СПРЕ АТРЕВЪ-
 НИЦАРЕ БЪИЛШР РЪЧІИ АЕШІИ НАТЪРА АТЪПА
 ПЕ ШАМЕНІИ, КЪТ ШИ ПЕ АЛТЕ ФІЕРІИ А ВРѢМЕ
 КЪАДЪ ЛЕ ТРАЩЕ, А КАРЕ АФЛЪ Ш ДЪАЧЕ СЪТЪМ-
 ПЪРАРЕ А ЗЪДЪФЪЛЪШІИ. МАИ АНАИПТЕ ДѢ ПРО-
 РОКЪЛА МОУСІИ А КЪ ЕРА БЪИЛЕ РЪЧІИ ШВИЧЪШІИ-
 ТЕ. СПРЕ СЪЗЛАДАРЕ ЕШІИ ФЪТА ЛЪШІИ ФАРАОН
 ЛА НИЛ, ОУНДЕ ГЪСІИ ВЪСЪЛА, А КАРЕ ФЪ АРЪИ-
 КАТЪ ПІНЕРЪЛА МОУСІИ. А ПЪАТЕ ЗЪЛЕЛЕ СЪ
 СКАЛАДЪ ІНДІАНИИ АНАИПТЕ ДѢ РЪСЪРІПЪЛА СЪА-
 ЛЪШІИ, ШИ ТЪПЪРІИИ АШІИ ШВИЧЪШІИ ПРЪИЧІИ
 ДѢ МІЧІИ А БЪИ РЪЧІИ; ПРЕКЪМЪ ШАРЕ КЪИДЪ
 АЛКЕДЕМОНІИ ШИ БЕКІИ ТЕСЪТОНІИ.

ДѢ-

СЪ ЗИЧЕ ПУРОМЕТРОВ. — АЛТЕЛЕ СЪИПТ КЪ ЛЪИРЪРІИ
 КЪРЪЗЪТЪАРЕ ФЪИЧЪТЕ; ПРЕКЪМЪ АЧІЛА ЧЕ СЪ ЗИЧЕ ЛА
 ФРАНЦЪЗИИ Thermomètre centigrade. А ТЪЛА Е КАРЕ
 ЛАЪ АФЛАТЪ РЕАУМУР (Reaumur) ШИ АЛТЪ, КАРЕ
 ЛАЪ АФЛАТЪ ФАРЕНХЕЙТЪ (Fahrenheit) КАРЕ ШИ МОИ
 А АТРЕВЪНИЦЪМЪ.

Деспре ѿпревѣдницарѣ ачѣстѡра акъм нѣ
 врьѣ а грьн мѡлте, поате кѣ алт прилѣж,
 а / фїинд кѣ Бѣнле, деспре кѣре скрїѣ ѣѣ, нѣ
 алмїнтрелѣ сѣ ѿпревѣдницарѣ, декѣт калде.
 Температѡра калдѣ деспре кѣре скрїѣ ѣѣ,
 аре май мѡлте грядѡрї, ѿ кѣре дескнлннїт
 лѣкрѣѣѣ. ѣѣ афлѣ шн пѣю трѣн фѣлурї дѣ
 грядѡрї. Температѡра, кѣре нѣ ѣ май кал-
 дѣ декѣт кзлѡра трѡпѣлн нѡстрѣ, сѣѣ
 кѣре нѣ кѣ мѡлт сѣ сѣе, сѣѣ сѣ погѡарѣ
 дѣла 96. дѣ грядѡрї, ѡ нѣмѣск кѣ л д н-
 шѡ а рѣ; кѣре прѣче пестѣ кзлѡра трѡпѣлн
 нѡстрѣ пѣнѣ ла 100, сѣѣ 115. ѡ нѣмѣск
 к а л дѣ. Гѣрѣ кѣре сѣ сѣе шн май сѣе пѣ-
 нѣ ла 130—150. ѡ нѣмѣск фїе рѣннпѣе,
 шн дѣпѣ ачѣстѣ трѣн грядѡрї врьѣ сѣ арѣт
 лѣкрѣрѣ Бѣнлѡр калде ѿ трѡпѣл ѡмѣлн.

А.

ѿпревѣдницарѣ шн лѣкрѣрѣ Бѣнлѡр кзлдн-
 шѡаре.

Б а л к з л д н ш ѡ р ѣ, прѣкъм май
 сѣе ам грьнп, ѣ ачѣл, че пѣцїнпел ѣ май
 кал-

кáлдъ сáв маñ рѣче декáт кáлдъра трѣпъ-
 лъñ нóстръ; пентрѣ ачѣа сáв фóарте пѣцýн-
 тел дъ, сáв траце трѣпълаъñ; шñ àшà лъ-
 крáръѣ ачѣщíа сз дескнлинѣще де лѣкрáръѣ
 Бъñ кáлде, кз Бáл кáлдъ прин Темпера-
 тѣра сá чѣ кáлдъ лѣкрѣъз прин оун бóлдъ
 поснтíе сáв áдзогътóрю, прин кáре сз á-
 дáогъ трѣпълаъñ чéеа, áдекъ кáлдъра. — Лъ-
 крáръѣ Бъñ кáлдншóаре ē ω симцýре де паз-
 чѣре, кáре сз ðтíнде песте тóт трѣпълъ,
 ω ωднхнз шñ ω молишýре; Пѣлсá сз фáче
 маñ рáр шñ маñ тáре; рзѣфлáръѣ маñ афѣн-
 дъ шñ лínз. Еω силíнцъ дѣсз спре лъпъ-
 дáръѣ оудáлаъñ, фíнна кз сѣцѣръѣ *) маñ пá-
 ре

*) Óргане е сѣцѣрý сáнт дескнлинíте кáсз сѣгътóа-
 ре, кáре сз нѣмíск шñ кáсе лнмфатичѣщí, ачѣ-
 счѣк áс кáпетеле сáле песте тóт трѣпълъ áтáта
 дннзáнтрѣ кáт шñ днн áфáръ; дѣпъ ачѣа сз
 лѣщíск ð нескáрñ канáле ðгѣте, пзнз че кáпзтз
 оун дýамѣтрѣ маñ мáре шñ áпóñ áдъñнáдъсз ð-
 трѣñ трѣнк тóате, áмѣстекъ áдъñáтеле оумезéлн
 кз сáнцеле. — Ачáстз сѣцѣре, че сз афáз ð тóа-
 тз периферíа трѣпълаъñ нóстрѣ, пе лéне сз пóате
 докэдн: мѣлте лѣкѣрñ тáрñ áтннзáндъсз дѣтѣрн:
 нѣ-

ре лѣкѣхъ декѣт афаръ днн бле; чѣлѣ
 май мари дѣрери фкѣ алинѣхъ шн вине ѡ
 аплекарѣ спре сомн. Дѣпѣ бле сѣ сѣмте ѡ
 рѣчалѣ, карѣ дѣпѣ шѣрѣере трѣпѣлѣнн нѣмай
 декѣт сѣ пѣрѣде; шн аша ѡмѣл сѣ афлѣ
 май вине, дѣр нѣ май тѣре, шн пѣлатѣ
 лѣкѣрѣилѣ трѣпѣлѣнн шн а мѣнѣцѣй мѣрг кѣ
 май мѣре оушѣрѣнѣцѣ, дѣр нѣ кѣ май мѣре
 ѣнерѣге. Тѣлатѣ лѣкѣрѣѣ ачѣщѣй кѣнн аша ѣ
 рѣндѣнѣтѣ, кѣт фѣтрѣвѣнѣцѣрѣѣ ѣнн дѣ пѣлатѣ
 зѣлѣлѣ ѡамѣнѣлѣор сѣнѣтѣѣшнн нѣсѣ пѣлатѣ рѣ-
 комѣндѣ; нѣрѣ кѣ атѣтѣа май тѣре прѣнѣн-
 лѣор шн ѡамѣнѣлѣор бѣтрѣннн. Прѣнѣнѣлѣор пѣн-
 трѣ кѣ трѣпѣлѣ лѣор ѣ фрѣцѣт, шн крѣщѣрѣѣ
 лѣор

нѣмай декѣт сѣ сѣг дѣ вѣсѣлѣ ачѣлѣлѣшнн, шн тѣг-
 ма ачѣлѣшнн лѣкѣрѣѣ фѣк, карѣ аѣр фн фѣкѣт, дѣ
 аѣр фн фѣт пѣнѣмѣтѣ пѣрѣнн лѣдѣнѣтрѣлѣ. Аша лѣнѣн-
 пѣрѣнн днн кѣннѣме оуѣмѣрѣѣлѣсѣ рѣр шн фѣлатѣ пѣнѣнн
 бѣѣлѣ, прѣкѣѣм фѣннѣмайка шн ачѣннѣлѣ, фѣннѣд кѣ
 трѣпѣлѣ лѣор пѣнн зѣсѣлѣ кѣсѣ ачѣннѣфѣтнѣчѣшннн тѣрѣг фѣ-
 дѣнѣлѣлѣтѣ оуѣмѣрѣлѣсѣ днн аѣр. Ачѣлѣста ѣдѣкѣрѣѣхъ шн
 кѣрѣзѣѣлѣрѣнн, кѣрѣнн пѣнн сѣкѣлѣдѣрѣѣ фѣ мѣре фѣшнн
 сѣтѣмѣпѣрѣсѣ сѣтѣѣ. Сѣлѣт кѣлѣа кѣлѣдѣ фѣтрѣвѣнн чѣсѣ
 сѣ пѣлатѣ сѣѣѣ оуѣн пѣннѣт дѣ аѣпѣ.

зъ ꙗ҃тинсѣра пѣлїи, ѡлинѣзъ систѣма Нѣр-
 велор шѣ фѣче Пѣлѣла пѣин шѣ мѡале. Дѣ-
 пз ѡчѣста оѣрмѣзъ ѡ трѣцере спре сѡмн,
 шѣ ѡ ѡсѣдѣре лѣргз. — Бѣиле кѣлде сз поѣт
 ꙗ҃тревѣинца шѣ де жѣмзгѣте (Semicuria),
 саз кѣнд чѣнева ꙗ҃шѣ еѣгз трѣпѣла нѣмай
 де жѣмзгѣте ꙗ҃ Бѣе, саз пзиз ла вѣрѣк.
 Шѣ ѡдѡѡ ѡарз ка Бѣи де пѣчѡаре (Pediluvia)
 шѣ ѡчѣстѣ лѣкрѣзъ бѣне, трзгѣнд сѣнцелѣ
 днн пѣрциле де сѣс спре чѣлѣ де жѡс. Ѣа-
 менїи, кѣрїи сѣнт сѣпѣшѣ Катѣрѣлѣшѣ шѣ Рѣ-
 чѣлїи, трѣвѣе сз ꙗ҃тревѣинцѣзе ѡчѣстѣ Бѣи
 фѡарте рѣр, шѣ ѡпѣнчїи нѣмай, кѣнд нѣсз
 поѣт ꙗ҃кѣнѣѣра.

В.

Целе чѣлѣ некрѣѣте, че сѣнт ꙗ҃ трѣпѣла нѡстрѣс
 ꙗ҃тинсѣ гѣе, прии кѣре нѣ нѣмай мѣлѣе оѣмѣлїи
 некрѣѣинчѡарсѣ еѣ днн трѣп: дѣршѣ шѣ пѣлѣѣ поѣт
 дѣѣна ѡре ѡ оѣмѣлѣлѣ дѣлнкатз, прии кѣре сз
 цїне шѣ крѣѣце снмцїрѣ. Пѣлѣгз ѡвѣрѣлѣ мѣкар
 нѣсз вѣде, тоѣѣшѣ сз поѣте дѡвѣдї, ѡшѣ пѣннѣ
 мѣна, мѣкар кѣт де кѣрѣтз, не ѡслїннѣ, саз
 ѡлѣт чѣба поленѣт, ꙗ҃дѣтз сз вѣде чѣкаш оуд не ѡ-
 чѣлѣ трѣпѣрїи, шѣ ѡрѣтз ѡлѣстз ѡвѣрѣлѣз некрѣ-
 ѣѣтз.

Ѕпревѣзницарѣ шн лѣкрарѣ Бѣилѡр фїерѣнцїѣ.

Б а л ф і е р б ѣ н т е с з з ѣ ч е а ч ѣ л , к а р е п р ѣ ч е п р е с т е ѡ 100 д е г р а д ѡ р ѣ , п з н з л а ѡ 130—50. А ч а с т з Б а е л ѣ к р ѣ з з ф о д р т е п а р е ѣ п р ѡ п з л ѡ м ѡ л ѡ ѣ , ш н р а р с з ѣ п р е в з н ц ѣ з з к а м и ж л о ч ѣ р е п з м з д з и т о д р е . К ѡ к ѡ т с з а п р о п ѣ м а ѣ п a р e д e п ѡ н к т ѡ л ф і а р в е р ѣ ѣ ; к ѡ а ч ѡ т a л ѣ к р ѣ z z m a ѣ k ѡ м п л ѣ т . П ѡ л о з л a c ѡ п т a ч а с т z B a e ѣ ѣ ѣ ш н д e c . А р т е р ѣ ѣ л e *) с z о ѡ м ф л z , ф а ц a c z ѣ р о ш ѣ ц e . Д a 130. д e г р . c z a p a t z н e п л z ч ѣ р e ш н г р e з т a t e л a п ѣ e п t . Т z м п л e л e ш н А р т e р ѣ ѣ л e г р ѡ м a c ѡ л ѡ ѣ в a t p a р e , ѣ л k ѡ п р ѣ н d e п р e ѡ m a м e ц a л z , д ѡ р ѣ р e в z t z ѡ d a р e ѣ k a п ш n a d e c ш n A п o п л e з ѣ i a (К a т a р ѡ л , Г ѡ т a) m a ѣ a л e c п e ч e ѣ c ѡ ѣ н ц e р o ш ѣ , Н ѡ m a ѣ a п ѡ ѣ н ч ѣ c z ѣ п р e в z н ц a z z a ч e c t ф ѣ л ѡ ѡ e B ѡ ѣ , k ѡ ѣ n d c ѡ ѣ n t d e л ѣ п c z л ѣ k ѡ ѡ р ѣ ф o d r t e п a р ѣ ш n ѡ ц ѣ . (Remedia summe Stimulantia.)

*) А р т e р ѣ ѣ l e ѣ B ѡ ѣ n z c a ѡ о ѡ ѣ K a n a л п ѣ e л o c , в ж н ж o c , р z t ѡ n d z , ш n k a р e в a t e , k ѡ r a m ѡ р ѣ ф ѡ z z n ѡ m z ѣ ѣ т ѣ n c ѣ т o t t p ѡ п z л ; a ч a c t a п р и м ѣ ц e c ѡ ѣ n ц e л a д н и ѣ n н и m z , ш n a ѣ л a ѡ ч e ѣ t o ѡ t e п ѡ z p ц и л e .

вѣщій минералъ лѣкарствъ. Мѣлкій Пятимашій
 карій пухаръ дѣрерилор шѣ ал немилости-
 ей мѣрцѣ май годъ лав фѣст вѣст , шѣ ка-
 рѣй штрѣ мѣн де дѣрерѣ ащептѣнд дѣспрѣцѣ-
 рѣ сѣфлетѣлѣн де прѣл , шаѣ фѣст оуѣтѣт
 де годѣте ачѣлѣ , че праг пе ѡм спре юбѣ-
 рѣ ачѣщѣй лѣмѣ ; мѣлцѣй де ачѣщѣй нефери-
 чѣщѣй вѣщѣ дѣн ачѣстѣ нѣзѣларѣ никѣтѣрѣй де
 мхѣтѣнцѣ , шѣ сѣ штрѣларѣрѣ кѣ вѣкѣрѣ
 шѣ сѣнѣла Фамѣлѣей сѣлѣ.

IV.

Ѣе прѣвѣе фѣкѣт шнаѣнѣте де амѣрѣе ла Бѣн
 шѣ шѣ че вѣрѣме прѣвѣе мѣрс ?

Il est même utile d'observer que les eaux Mine-
 rales ne conveniennent point, à toutes les ma-
 ladies, ni à tous les degres de ces mêmes ma-
 ladies. Il n'est pas moins utile de remarquer
 qu'elles ne sauroient être administrées à tous
 les Sujets, ni devenir salutaires dans tous les
 temps. 1 *)

Фѣщѣе чѣнѣ , карѣ вѣрѣ , сѣ штрѣвѣнцѣ-
 зе шпѣлѣ Минерѣлѣ сѣв спре цѣнѣрѣ сѣв ре-
 б кѣ-

*) I. L. Alibert. шѣ Кѣртѣ сѣ че сѣ нѣмѣщѣ : Nou-
 veaux

Къ прѣрѣ Свѣтлѣщій шѣ нѣ дин мѣдѣ, пре-
 кѣм фѣк мѣщій, пентрѣ каре нѣ ѣ скрѣсѣ
 ачѣстѣ Картиникѣ; пре оуѣнѣла ка ачѣла ѣ
 Сфѣтѣск, ка нѣчѣ кѣм сѣ нѣле ѣпревѣн-
 цѣзе фѣрѣ шѣрѣ оуѣнѣ Дѣктѣр причѣсѣт. Кѣ
 нѣ нѣмай нѣсѣ тѣмѣдѣск пѣатѣ бѣале прин
 ачѣстѣ ѣпе, дѣр мѣлатѣ сѣ фѣк шѣ май грѣ-
 ле, шѣ алатѣле тѣкма шѣ вѣѣщій пѣн сфѣр-
 шѣт. Пентрѣ ачѣла прѣзеѣ ѣпревѣт Дѣктѣ-
 рѣла, ла каре Бѣн сѣ мѣрѣщій? кѣ пре кѣм Зѣ-
 че ѣпѣстѣла: Мѣкар дѣ шѣ пѣатѣ слѣво-
 дѣ, дѣр нѣ сѣнт пѣатѣ дѣ фѣлѣс. *) Трѣ-
 вѣе ѣпревѣт, сѣ бѣн аѣ сѣтѣ скѣлѣщій? сѣ
 пѣатѣ дѣ ѣдѣтѣ? шѣ кѣтѣ вѣѣме? Кѣ нѣ-
 май Дѣктѣрѣла шѣ сѣтѣхѣйле сѣ ѣлемѣнтѣ-
 ле ѣпѣлѣр; кѣнѣашѣ пѣтѣрѣ лѣр, шѣ рѣн-
 дѣашѣ фѣѣше кѣнѣ дѣпѣ Натѣра шѣ грѣдѣла
 Пѣ-

veaux Elements de Thérapeutique Tom. II. Фѣлѣ
 167. — ѣчѣстѣ Карѣе ѣвѣцѣтѣ, сѣре ѣжѣтѣрѣла
 мѣѣ прѣтѣнѣше мѣѣашѣ ѣпѣртѣшѣтѣрѣ ч. Д. шѣ
 Дѣктѣр Сѣрафѣм Вѣѣтон, дѣкѣлѣнѣт ѣ мѣѣ сѣре
 ачѣстѣ ѣдемѣтѣрѣ.

*) Пѣлѣ Карѣ ѣ. Сѣтѣхѣ ѣс.

ПѢТИМЪ; ДѢПЪ ТЕМПЕРАМЕНТЪ ШИ КОНТИ-
 ПЦІА БОЛНѢВЛѢН. — ГИ САМА ЧЕ ЗИКЪ, ШИ
 НЪ ОУИТА КЪВЕНТЕЛЕ АЧѢСТѢ: МЪЛЦИ САЪ ДЪС
 СЪНЪПЪШИ, ШИ САЪ ШПЪРС БОЛНѢИ; МЪЛЦИ
 КЪ ПАТНИИ ОУШЪРЕ, ШИ АЪ ВЕНИТ МАИ КЪ
 ГРѢЛЕ; МЪЛЦИ ОУНДЕ АЪ КЪВТАП СЪНЪТАПѢ,
 АЪ АФЛАП МОАРТѢ; ШИ ПЕНТРЪ ЧЕ? ПЕНТРЪ КЪ
 НЪЛѢЪ ШПРЕВЪНИЦАП, ПРЕЪМ СЪ КЪВІНЕ. —
 ГИ АМИНТЕ СФАПЪРМЕ АЧѢСТѢ, КА НЪ МАИ
 ПЕ ОУРМЪ СЪПЕ КЪЩИ, ШИ СЪ СПРІЦИ. Sego
 medicina paratur. ДѢПЪ ПЛОЛЕ КЪПЕНЪГ.

ДѢПЪ ЧЕ АИ АЪАП СФАП ДѢЛА ДОКПЪР,
 ЛА КЪРЕ ИПЕ СЪ МЕРЦИ, КЪМ СЪЛЕ ШПРЕВЪНИ-
 ЦЕЪИ. Ш. Ч. ПРѢВЪ СЪ АЛЕЦИ ВРЕМѢ, Ш КЪРЕ
 СЪ МЕРЦИ. КЪ МЪКАР ДЕ ШИ АЪКРЕЪЪ АЧѢСТѢ
 БЪИ Ш ПЪАПЪ ВРЕМѢ, ПЪПЪШИ ЧѢ МАИ ВЪ-
 НЪ ВРЕМЕ, Ш КЪРЕ ШИ АРАПЪ ПЪПЪРѢ СЪ,
 Ё ВЪРА, ШИ ШПРЪ АЧАСТА АЪНА АЪИ ІЪНІЕ,
 ІЪЛІЕ ШИ АЕГЪСТ. КЪЛАДЪРА ШПРЪ АЧАСТЪ ВРЕ-
 МЕ СЪ АРАПЪ Ш ПЪАПЪ НАПЪРА ПРИН Ѡ ДЕКНИ-
 АНИИПЪ ДЕСФЪТАРЕ. ШПРЪ АЧѢСТѢ АЪНИ НЪ НЪ-
 МАИ ПАСЪРМЕ КЪ ДЪЛЧИ КЪНТЕЧЕЛЕ СЪЛЕ, ДАР

ши кѣмпій кѣ оѹн мироу ароматическ не да
сфзтѣзз.

Кладѣра ꙗко кондѣнцѣе зѣне qua поп.
фзрз кѣре нѣсз потъ прѣвѣнницѣ Бѣнле, фѣ-
ннѣ кѣ сѣлт прѣвѣнницѣрѣ ачѣствора ꙗко прѣ-
пѣла мѣлт снмцнпѣрѣ шѣ пѣре сѣлѣ рѣ-
чѣлѣн. прѣз де шѣ сѣнт ачѣствѣ аѣннѣ чѣлѣ
май кѣлѣ, потѣшѣ сѣ нѣ оѹнцѣн, кѣмкѣ
ачѣствѣ аѣе сѣнт прѣз мѣнцѣн, пѣдѣрѣ шѣ
лѣкѣрѣ рѣчѣн, пѣнтрѣ ачѣлѣ ꙗко де лѣпсѣ, ка
сѣ нѣ дѣош фѣлѣурѣ де вѣшмѣнтѣ пѣнтрѣ кѣл-
дѣрѣ шѣ рѣчѣлѣ, ка дѣлѣз стѣрнѣлѣ прѣжѣрѣ
сѣлѣ потѣн прѣвѣнницѣ.

Де чѣлѣ чѣ сѣнт спрѣ прѣлол вѣѣцѣн нѣ-
мѣка нѣ зѣнѣ, кѣ фѣѣше чѣне шѣе, кѣ ачѣ-
ствѣ сѣнт де лѣпсѣ. Оѹна вѣрѣз сѣ аѣѣкѣ а-
мѣнтѣ, ка чѣне шѣе чѣпѣн, сѣшѣ нѣ шѣ спрѣ
чѣпѣт, прѣз нѣ кѣрѣнцѣн, кѣре сѣнт сѣрѣсѣ
де лѣкѣрѣ мѣрѣн шѣ аѣѣнѣ, прѣкѣм сѣнт
Мѣтафѣсѣка шѣ Мѣлѣсѣнѣлѣ, кѣре мѣлт прѣннѣ
мѣнтѣ, дѣр де ачѣлѣ, кѣре май мѣлт сѣнт
де глѣмѣ шѣ пѣтрѣкѣнѣе.

тѣ шѣ вѣн май пѣцин, шѣ фнѣлцѣ шѣ гѣ-
 стѣла вѣнѣлѣнѣ. Дѣкѣ стѣ ачѣстѣ Минѣстѣрѣ
 май мѣлѣт, фѣца вѣнѣлѣнѣ чѣ фѣрѣмѣос гѣлѣт-
 ѣарѣ стѣ мѣтѣ фѣ негрѣе.

Пѣрѣцѣлѣ фѣпей.

фѣфѣрѣ дѣ Спѣрѣтѣла Минѣрѣл, чѣ стѣ фѣ-
 фѣлѣ фѣ мѣре мѣтѣрѣ фѣтѣрѣ ачѣстѣ фѣпѣ, стѣ фѣ-
 фѣлѣ шѣ пѣмѣнѣт дѣ вѣрѣ фѣпѣрѣнѣлѣт кѣ Спѣрѣ-
 тѣла чѣл Минѣрѣл, пѣрн кѣре ачѣст пѣмѣнѣт
 стѣтѣт пѣпѣт фѣ фѣпѣ, шѣ фѣче пѣрн ачѣстѣ фѣ-
 пѣрѣнѣре сѣре дѣ мѣжѣлок (Sal medius terre-
 stris) стѣ фѣфѣлѣ шѣ сѣдѣлѣ (Soda) шѣ пѣцѣнѣтѣлѣ
 фѣѣрѣ. Пѣмѣнѣтѣла чѣл дѣ вѣрѣ нѣсѣт вѣдѣ фѣнѣ
 фѣпѣрѣнѣлѣт тѣре кѣ Спѣрѣтѣла Минѣрѣл, фѣѣнѣдѣ
 кѣ ачѣстѣ дѣ ачѣла кѣ леснѣре стѣ деспѣрѣтѣ.
 Сѣпѣт фѣѣрѣверѣ фѣпей, Спѣрѣтѣла Минѣрѣл, фѣ
 кѣре ѣрѣ вѣрѣлѣ, фѣѣрѣлѣ шѣ чѣлѣлѣлѣтѣ пѣрѣцѣнѣ
 пѣпѣтѣ, фѣѣче дѣнн фѣпѣ, фѣпѣ стѣ фѣче тѣрѣвѣ-
 ре; вѣрѣлѣ стѣ фѣшѣлѣлѣ лѣ фѣнѣдѣ, шѣ фѣпѣ пѣѣрѣ-
 дѣ тѣоѣтѣ пѣтѣрѣтѣ сѣлѣ чѣ Минѣрѣлѣлѣ. фѣшѣ дѣ-
 лѣ ачѣстѣ фѣѣлѣо дѣ вѣнѣ нѣсѣт ѣ лѣтѣ фѣ ачѣпѣтѣлѣ,
 фѣтѣрѣ

Фиръ ачѣл че поате фаче шѣ Бал днн йпѣ
комѣнз.

Пѣтѣрѣ пзмздѣпѣоаре ачѣщѣй йпе.

Йчлстѣ йпѣ аре пѣтѣре кѣрѣцнпѣоаре (ca-
thartica) шѣ десѣпѣпѣоаре (deobstruens) кѣ-
ре пѣтѣре сѣ вѣде а аѣѣ дела сѣрнле че цѣ-
не ꙗ сѣне. йлцѣй сѣвн кѣ лѣр фн фѣкѣт
ꙗкѣепѣрѣ, ꙗсѣ ачѣщѣ сѣ вѣд кѣ нѣ шѣл ꙗ-
требѣннцѣп ꙗ вѣме десѣл де лѣнгѣ, нѣчѣ
кѣ ꙗ десѣлѣпѣ мѣсѣрѣ. йчлстѣ аѣх фолостѣ-
ще ꙗ грѣннѣй Флегматнѣкѣшѣй (Haemorrhoides
pituitosa) прѣкѣм аѣ ꙗсемнѣп прѣ вѣпнѣпѣл
Дѣкѣтѣр Барвѣнѣе. — йжѣтѣ ꙗпѣрнѣпѣрѣле фн-
кѣпѣлѣшѣй (indurationes Haepatis) ꙗ ꙗмѣлѣцѣ-
рѣ веннѣнѣлѣшѣй сѣл фѣлѣрѣй (Polychalia) ꙗ шѣрнѣ-
рѣ оѣдѣлѣшѣй (Stranguria) ꙗ ꙗкѣепѣрѣ (obsta-
ratio) ꙗ шѣрнѣрѣ лѣвннлѣр ла Фѣмѣй (amae-
norrhoea) аѣжѣтѣ ꙗ аѣкрѣмѣ Стѣмѣлѣхѣлѣшѣй,
ꙗ йпѣхѣндѣрѣе, Мѣланѣхѣлѣе, шѣ алѣте Пѣтннн
чѣсѣ нѣск днн нѣкѣрѣцнѣнѣл днн лѣвнѣтѣрѣ. ш. ѣ

VI.

И П А Д Е Л А Б О Д О К .

(Aqua acidula Bodokiensis.)

ШИ АЧАСТЪ ИПЪ, КА ШИ ЧѢ МАИ СВЪ НЪ-
 МИТЪ, СВ НЪМѢЩЕ ДЕЛА САПЪЛА ЧЕЛ МАИ А-
 ПРОАПЕ БОДОК (Bodok), КАРЕ САП Ѣ ДЕПЪР-
 ТАП ДЕ БРАШОВ КАЛЕ ДЕ ШАЦЪ ЧАСЪРЪ. ТРАЮД
 ВІЕЦІИ ШИ АИЧѢ Ѣ КЪ ЛЕСНИРЕ, ПЕНТРЪ КЪ ДИИ
 САТЕЛЕ РЪВЧИНАТЕ ПОАТЕ СВ ПОТ АѢКЪ КЪ ЛЕС-
 НИРЕ. АЧАСТЪ ИПЪ ПЪМЪДЪНИТОАРЕ ИЪВЪРѢЩЕ
 ЛЪНИГЪ О УИ ПИЧЪР ДЕ МЪНТЕ, КАРЕ РЪТРЪ А-
 ЧЕСП ЛОК ПЪЦИНТЕЛ СВ РЪНАЦЪ ШИ СВ РЪСФА-
 ЦЪ ПРИИ БРАЪИ, ФАУИ, ПЛОПИ ШИ АЛЪТЪ
 ТЪФЕТЪРЪ. ИПА СВ СТЪЖИЦЕ РЪТРЪИ КОАСТЕН
 ДЕ ПІАТРЪ РЪТРЪ АЧѢ МЪСЪРЪ КЪП, МЪКАР ДЕ
 ШИ РЪТИНС АПЪТА ПРИИ СЪАСТЕЦІИ КЪП ШИ ПРИИ
 АЪКЪИПЪРІИ ЛОКЪЛАИ РЪТИНС СВ СКОАТЕ, ПОТ
 ИЪШИ НИЧИ ѠДАПЪ НЪ СКАДЕ.

САПЪЛА ФУСИЧЕСК АЧЕЩІИ ИПЕ.

ИЧАСТЪ АПЪ ВЕДГНѢЩЕ МЪЛТЕ ВЕШИЧІИ ДЕ
 АЕР ДЪСЪПРА; ѢФОАРТЕ КЪРАПЪ, ШИ ЛИМПЕ-

ДЕ,

де, аша кѣт мѣкар кѣ че апа кѣргѣтѣоре
 сѣ поате асѣмѣна. Деспре ѡхра саѣ пѣмѣн-
 пѣла чел рѣшѣ, кѣре ар ѣкрѣста канѣла,
 деспре кѣре сѣкріе немѣрѣтѣорѣа Крѣанѣ, аѣк-
 пѣрѣла Барѣеніѣс, мѣрѣѣріе αἰωδῆς ннмѣка
 нѣ аѣ вѣзѣт, фѣрѣ спѣне кѣ аѣ афлѣт не-
 сѣкѣре аѣѣнѣтѣрѣ нѣгрѣ - вѣнѣтѣ. Гѣстѣла апей
 ѣ мѣлт десѣтѣтѣорѣ, внѣс, сѣрѣчѣл шн рѣ-
 кѣрѣтѣорѣ. апа аѣастѣ мѣстѣкѣлтѣ кѣ внѣ
 фѣлѣре шн спѣмѣѣѣ, аѣр аѣастѣ спѣмѣ де-
 кѣт сѣ пѣлѣре, шн ѣнѣлѣѣ шн гѣстѣла внѣ-
 нѣлѣн. аѣр аѣкѣ стѣ маѣ лѣнѣгѣ ерѣме аѣа-
 тѣ аѣмѣстѣкѣтѣрѣ, нѣс мѣлтѣ фѣѣа, шн сѣ
 нѣгрѣѣе.

Пѣрѣцнле апей.

Пѣрѣцнле аѣѣшн апе сѣнт: Спѣрт Мн-
 нерѣл; пѣмѣнт де Вѣр, ѣпреѣнѣт кѣ аѣѣст
 Спѣрт (carbones calcis) сѣрн Мннерѣле - аѣл
 калнна саѣ соѣѣ (Soda) шн фѣлѣре пѣѣнѣ-
 пѣл фѣѣр, ѣсѣ кѣре нѣ поате вѣнн ѣ конѣн-
 дерѣѣѣ, фѣннѣ кѣ ѣ маѣ мѣлтѣ вѣѣре аѣѣѣ

Съ афле оуѣн Гран. *) Ичестѣ пѣрци Сѣнит
 фѣартѣ оуѣнтѣ кѣ Спѣртѣл чѣл Минерал аша
 кѣлт нѣ лѣене съ пѣт депѣрци. Пентрѣ ачѣл
 ачѣстѣ аѣтѣ фѣшѣ цѣне лѣнгѣ врѣме гѣстѣл
 шѣ пѣтѣрѣ сѣ.

Ичѣстѣ аѣтѣ мѣкар нѣе аша аѣвѣтѣ фѣ прин-
 цѣпеле сѣлѣ ка аѣтѣ чѣ вѣстѣтѣ, чѣ съ нѣ-
 мѣце Селтѣнсервассер Seltenserwasser, Aqua
 Selterana, пѣтѣшѣ нѣ мѣлт съ десклинѣ-
 де ачѣл, шѣ нѣнѣ кѣ аѣтѣ пѣтѣм съ ѡ а-
 еѣм аѣоѣстрѣ май фѣ мѣре пѣрци, фѣнѣ кѣ
 ачѣстѣ пѣтѣм съ ѡ бѣм лѣнгѣ иѣвѣр фѣшѣ,
 пентрѣ ачѣл шѣ май фѣоѣнѣоѣре пѣоѣте фѣ
 дескѣлт ачѣл аѣвѣс депѣртѣ шѣ сѣвѣмпѣ.

Пѣтѣрѣ пѣмѣдѣнѣоѣре ачѣшѣй аѣе.

Ичѣстѣ аѣтѣ ѣ ѡ мѣжлѣѣре десѣвѣпѣоѣ-
 ре. Ижѣтѣ аѣсѣрѣциѣл шѣ оѣмѣлѣрѣ сѣнѣцѣлѣнѣ
 фѣрѣ а фѣкѣлѣнѣ, сѣвѣ афѣче конѣсѣтѣй. лѣ кѣпѣ
 ажѣтѣ сѣкрѣциѣлѣ шѣ ѣкѣкрѣциѣлѣ **) шѣ май

*) Гран (granum) сѣл гѣлѣнѣцѣ мѣте чѣ май мѣкѣ
 мѣвѣрѣ лѣ Спѣциѣлѣнѣ (аѣлодѣнѣлѣнѣ) фѣрѣлѣ пѣнѣтѣ дѣ
 Спѣцѣлѣ сѣнит 5760 дѣ гѣлѣнѣнѣ.

**) Сѣкрѣциѣл (Secretio) сѣ зѣтѣ аѣтѣ лѣвѣрѣ фѣ пѣрѣлѣ
 нѣлѣ

Алес а оудзави. Амзавуцие лзкрарк ф сувтэо
 ма васелвор, гжндзрнлвор, шн а пдлмжнмлвор,
 шн пбне оун пррбте статурник пдтресувиий
 прдзави. Пентрз ачла е оун лтк непресу-
 нт ф ролте пдтмиле, каре оурмтз днн
 слзекнчнт шн нелзкрарк сувтэмий васелвор.
 Прекзм ф астзвптрн ф плнтече, фтржнжн,
 ф фптедекарк лжнлвор ла Фзмн; ф пдтм-
 мле фнкдтзави, а фларн, шн а сплннн,
 ф Ипохондрне, Меланхолне, ф вкрарк хро-
 никз (vomitus chronicus), ф Колнкз, ф По-
 дагрне (Podagra) ф Гнхт (Arthritis) ф арн-
 нз шн пдтгрз (Lithiasis). Яжзте ф пдтм-
 мле пдптзавн фвекнте, прекзм Тзсз, грз-
 татк рзсфлзрнн (asthma), ф Фрнгрн кз
 Хектнкз шн амецалз. Яжзте ф пдтмиле
 Мдтчнн (uterus), ф ветежзгрнле хронтче ф
 пдлве, ф Гжлчн, шн мап алес ф ветежзгр-

рнлв

пдл нострз, канд днн чллк че млчкжм шн снм св
 алтче че е спре цннтрк прдзавн де ш нарче, шн
 чллк че нз сжнч де фолос де лпчл. Канд св лд-
 пддз чллк де орнос, ачк лзкраре св знче фкнж-
 че (excretio) свз лпзддче.

рнѣе пѣлмѣнилѡр ѿ дѣлѣнѣгаѣ шѣ дѣкнлннѣт
 ѿ ѡфтѣнкѣ (Phthisis), кѣре шѣ ѡтѣнчѣ спѣн,
 кѣ ѡр фѣ пѣмѣдѣнѣтѡ, кѣндѣ ѡѣ фѣстѣ трѣ-
 кѣтѣ ѿ пѣрѡѡ. — Ла пѣлмѣнлѣ ѡцѣ шѣ снм-
 цнпѡаре, шѣ ѿ ѡплѣкѣрѣ спрѣ скѣнпѣрѣ сѣн-
 цѣлѣнѣ трѣѣѣѣ ѿ трѣѣѣнѣцѣѡтѣ кѣ мѣре лѣре ѡ-
 мѣнѣтѣ, фѣнѣдѣ кѣ прнн спѣртѣл чѣл мннѣрѡл,
 чѣ ѿ мѣре мѣѣѣрѣ цѣнѣ ѿ сннѣ, лѣснѣ ѡр пѣ-
 нѣѣ ѡцнцѣ пѣлмѣнлѣ. Пѣнтрѣ ѡчѣл ѿ трѣѣ ѡ-
 чѣстѣ фѣлѡ дѣ ѿ тѣмплѣрѣнѣ трѣѣѣѣ сѣѣѣ ѡмѣ-
 стѣчѣ кѣ лѡптѣ кѡлдѣ, прнн кѣре пѣлѣрдѣ ѡ
 пѣртѣ ѡ спѣртѣлѣнѣ. Оѡн ѡм пѡлѣтѣ вѣ пѡ
 зѣ днн ѡчѡстѣѣ ѡлѣ дѡѣ пѣнѣ лѡ пѣтрѣ пѣнѣцѣнѣ;
 дѡр фѣнѣдѣ кѣ сѣ мнѣтѣлѣѣѣ кам грѣѣ, ѣнѣ
 ѣстѣ кѡ чѣѣ слѡѣнѣ лѡ стѡмѡхѣ сѣ ѡ бѣѣ кѣ
 вѣнѣ.

VII.

Ѣ п а К о в а с н ѣ ѣ.

(Aqua acidula Martialis Kovásznensis).

Сѡтѣлѡ Кѡвѡснѡ (Kovászna) ѣ мѣре шѣ
 ѿ попѣрѡлѣ лѡ пнчѡлѣрѣлѣ мѣнѣцнлѡр, кѣре дѣ-
 спѣртѣ

епарѣ Трансилванїа нѣастрѣ де Молдавіа. Де-
 ла Брашов ѣ дептрѣат кале де ѡпт чѣсрѣ.
 Атрѣ ачѣст Сѣт сѣ афлѣ май мѣлатѣ нѣсѣа-
 рѣ Минерале кѣре кѣпрѣндѣ фїѣр ѣ снне. Ѣс-
 трѣатѣ чѣлѣлатѣ ле прѣс кѣ ведѣрѣ, нѣмай
 ѡнѣла вѣсѣ сѣла дескрѣс, кѣре май дѣдѣмѣлат
 нѣсѣрѣ ѣ Гредїна ѡнѣнѣ Лѣкѣнтѣрѣ де ачѣнѣ,
 шѣ сѣ зѣчѣ афѣ чѣл май вѣн. Пентрѣ ачѣла
 де мѣлцѣ Ѣаспецѣ Ѣра черкѣат. Ачѣст Нѣсѣрѣ
 аѣсѣ ачѣ нѣсрѣчѣре, ка ла ачѣла 1808. сѣ ка-
 дѣ ѣ мѣна прѣлѣмїнапѣлѣнѣ шѣ прѣсѣнцѣн-
 пѣлѣнѣ Дѣмн Досїаѣнѣ Фїлїпѣс, фѣсѣлѣ Мѣ-
 трѣполїтѣ шѣ нѣрѣхїепїскѣпѣ ал Ѣѣгровлѣхїѣнѣ.
 Ачѣст нѣрѣхїерѣсѣ, ка ѡнѣ нѣвїтѣрѣ ал нѣмѣлѣ-
 лѣнѣ ѡменѣскѣ вѣрѣндѣ а ачѣсѣтѣ нѣпѣтїнцѣнѣ ѡ-
 менѣнцѣнѣ ѣкнѣсѣрѣ кѣ Гѣрдѣ трѣатѣ ачѣ Пѣрїфѣ-
 рїѣ, чѣ сѣ афлѣ ѣпрѣжѣрѣлѣ Нѣсѣрѣлѣнѣ. ѣ-
 сѣшѣ Фнїтѣна нѣсѣрѣлѣнѣ ѡ знѣнѣ кѣ пїа-
 трѣ ка ла ѡнѣ сѣпѣтѣ де ѡм; пѣсѣрѣ пе ѣа
 грѣпїнѣ де лѣмн; днн Фнїтѣнѣ фѣкѣрѣ ка сѣ
 кѣсѣрѣ ѡнѣ Канѣл пѣнѣ афѣрѣ днн Гредїнѣ.

Ἰπὸν Ζηδὴ πεστε Ἰζωὺρ ὦ Φηλιγῶριε *) ἐξ
 πατρὸς οὐσῆ, πρὶν κάρε сз бѣгз ѡαμενίῃ λѣ
 Ἰζωὺρ. Δεσπρε οὐσῆῃ дин ἄφάρз, спре ἄ-
 пѣс сз вѣде ѡ Ἰνскрѣпциѣ :

D o s i t h e u s

Archiepiscop. Walachiae

E. C.

Anno MDCCCVIII.

Кѡм кѡрѣ Канѡлѡа де ѡмжндоѡ лѣ-
 пѣриле сѣнт Ἰлѣе ꙗподобѣте кѡ Сѣлчѣ. ꙗ-
 чѣстѣе полате ἄвѣмѡ ἄле мѡлцкми оуѣнѣ Бѣр-
 бѡп, деспре кѡре кѡ дрѣптѡл сз полате Знѣ-
 че: ἄξιός εσι ꙗ ѡѡлѡ.

Стѡ-

*) ꙗ колтнѣѡра ἄтѣрѣн Φηλιγῶριѣ сз ἄφлз мѡлѣ
 Ἰнскрѣпциѣ. ꙗ пѡртѣ деспре Рѣзрѣт сѣнт: ꙗ Лѣм-
 ба Оуѣгѣрѣкз, Немцѣкз, Сѣлѣкз, шѣ мап ꙗ кѡѡ
 сз вѣде оуѣн Хронистикѡм ꙗ Лѣмба Латинѣкз: In-
 scripta haec, DVM fons gnarus tait Vna reSerIt.
 ꙗ пѡртѣ деспре ἄмѣлзз нѡпѣте сз чѣтѣк: ꙗ Лѣм-
 ба Крѡѡтнѣкз, Полоннѣкз, Рѣлѣкз, шѣ Бохѣмнѣ-
 чѣкз. ꙗ пѡртѣ спре ἄмѣлзз зн ꙗ Лѣмба Грѣчѣкз,
 Тѣрѣкз, Циганѣкз шѣ Жѣдовѣкз. Ἰѡрз спре ἄ-
 пѣс: ꙗ Лѣмба Латинѣкз, Галланѣкз, Италѣнѣ-
 кз шѣ Ромѣнѣкз.

Спѣтѣл Фүснүеск ачѣщій йпе.

Ѡ полатѣ Периферіа (Цинѣтѣл) ачѣспѣл
 Сѣ сѣмте оѣн мирѣс а пѣатрѣ пѣчѣасѣ, шѣ
 а Галіцкѣ. Гѣтѣл апей нѣ ѣ кѣ полатѣ фѣ-
 рѣ десфѣтѣре, пѣшкѣ пѣщѣнѣтел лѣ лѣмѣѣ,
 шѣ ѣ вѣнѣс. йместекѣат кѣ вѣн нѣ фѣарѣе,
 нѣнѣй фѣнѣлѣѣ гѣтѣл ачѣлѣлшѣй. йчѣсп йѣвѣр
 арѣ аѣѣ фѣдѣтѣлѣтѣѣ; йпа ѣ кѣрѣтѣ шѣ рѣ-
 че. Ѡ фѣаѣа апей сѣ арѣтѣ мѣлатѣ вѣшнѣй дѣ
 арѣ, кѣрѣ кѣ оѣн сѣнет лѣн сѣ рѣмп.

Пѣрѣцнлѣ йпей.

Пѣрѣцнлѣ ачѣщій аѣпе сѣнѣт Спѣрѣт Мнѣ-
 нерѣл ѣластнѣк, Галіцкѣ дѣ фѣер. *) Пѣщѣнѣ-
 тел пѣмѣнѣт алкѣлнѣчѣск, пѣщѣнѣтѣ сѣре ко-
 мѣнѣ (Murias Sodae), шѣ аѣтѣѣта сѣдѣ кѣ-
 рѣтѣ (Soda pura). фѣсѣ пѣртѣѣ ѣѣ маѣ мѣре
 ѣ Галіцкѣ дѣ фѣер. (Sulphas Martis, Vitriol-
 um Martis.)

с

Пѣ-

*) Галіцкѣ дѣ фѣер ѣ фѣзѣѣтѣ днѣ аѣрѣме дѣ пѣчѣасѣ-
 сѣ (acidum Sulphuricum), шѣ днѣ фѣер кѣрѣтѣ.
 Пенѣрѣ ачѣлѣа поѣт ачѣлѣлшѣй, шѣ фѣѣ шѣ маѣ сѣ-
 не лѣкѣрѣнѣ пѣтѣм а аѣцѣпѣлѣ, кѣ дѣла фѣерѣ

ИЗ ДНИ ПЪТРИТЪРИ САЗ АЛТЕ ППЕДЕКЪРИ. —
 Фолоуше ла тоци, карий май пткю САЗ КЪ-
 рцип де спривуѣниле дни лхѣнтрѣ САЗ
 прии лѣкѣри, САЗ прии апеле май СЪС СКРИ-
 се: СТРИКЪ ла ѡаменѣ СЪНЦЕРОШИ, ПОЛНХО-
 ЛИКОШИ, МЕЛАНХОЛИКОШИ шѣ ла каре СЪНТ
 СЪПЪШИ ФЛОЗОСИ, ла каре аз птхрипѣри ла
 МЪРЪНТЪИ (Indurationes viscerum), карий аз
 апѣпѣри (infarctus, ѣмѣраѣис), шѣ май
 пе оѣрме ла тоци ачѣм СТРИКЪ, карий аз
 мацѣле некѣрате шѣ пѣрѣѡаѣе.

ТОЛТЕ АЧѣЛѣ, че САЗ ЗИС ДЕСПРЕ АЧѣСТ
 ИЪВѡР, СЪ ПОП ЗИЧЕ шѣ ДЕСПРЕ АЧѣЛА, каре
 СЪ АФЛЪ ла ПРЕѡТЪЛА ЧЕЛ ДЕ АЧѣПѣ ГРЕ-
 ЧѣСКИ, ла каре шѣ ДЕСКИЛНИИТЕ КИЛѡЛАРЕ СЪ
 АФЛЪ, п каре КЪ ЛЕСНИРЕ СЪ ПОЛТЕ ФАЧЕ КЪРА.

ДИЕДЕТНИКА ПРЪПЪЛЪШИ шѣ а йинмий СЪЛТ П-
 ПРЕВЪНИЦАРЕ АПЕЛѡР МИНЕРАЛЕ.

АХНГЪ ВЪРЪПѣ шѣ ПЪТѣРѣ АПЕЛѡР МИ-
 НЕРАЛЕ СПРЕ РЪКЪТЪРАРЕ СЪНЪТЪЦИЙ НИМНИКА
 ИЗ АРЕ АТЪТА ПЪТѣРЕ ДЕКЪТ ѡ ДИЕДЕТНИКЪ

кѢВІИНОУОУСѢ А ПРѢПЪЛЪИ ШІ А ІІННМІИ. СѢ-
 ДІХНА ѠСТЕНІПЪЛЪИ ПРѢП, СКІМЕАРѢ ЛЪКРЪ-
 РИЛѢР ГРѢЛЕ КЪ АЛТЕ КЪПРІНДЕРІ, ЧЕ МАИ
 МЪЛТ ДЕСФЪТЪУХ ДЕКЪТ ѠСТЕНЕСК ПРѢПЪЛ ШІ
 МІНТѢ. СѢ МЪСЪРЪ КЪВІИНОУОУСѢ А ПѢАТЕ ЧѢ-
 ЛѢ ЧЕ ДЕСФЪТЪУХ, СЪНП КОНДІЦІИЛЕ, СЪПЧ
 КАРЕ ПѢАТЕ ФОЛОСІ А ПРѢВЪНЦАРѢ АПЕЛѢР МІ-
 НЕРАЛЕ. КАРЕ НЪ ОУРМЪУХ АЧѢСТѢ, АЧЕЛА НЪ
 БА АФЛА БЛАГОСЛОВЕНІА ШІ МЖИТЪІИЦА, КЪ
 КАРЕ А КЪВЪНЦЪУХ НАТЪРА ПРѢ АЧЕЛ, ЧЕ АСКЪЛ-
 ТЪ ПЪРЪНЧИЛЕ СІИ.

КЪМЪПЪТАРѢ А МЖИКАРЕ ШІ А БЕВЪТЪРЪ
 НЪУХ ПѢАТЕ ДЕСТЪЛ РЕКОМЪНДА. АСЪ ЛЪНГЪ А-
 ЧАСТЪ КЪМЪПЪТАРЕ СЪ ІАИ САМА ШІ ЧЕ ФѢЛЮ
 ДЕ БЪКАТЕ СЪ А ПРѢВЪНЦЕУИ. АА А ПРѢВЪНЦ-
 ЦАРѢ АЧѢСТѢР АПЕ СЪ А ПРѢОТНІВЕСК ПѢАТЕ АЧѢ-
 ЛѢ, КАРЕ СЪ МІСТЪЕСК ГРѢС (aegre digestibi-
 lia) ЧЕ А КЪТЪЛЪЕСК (calefacientia) ЧЕ СЪНП А-
 КРЕ (acida). ДЕ АЧѢСТ ФѢЛЮ СЪНП КАРНѢ А-
 ФЪМАТЪ, ШІ СЪРАТЪ ПАРЕ. БЪКАТЕ ГРАСЕ,
 ААПТЕ АКРЪ, КАШ; ДЕГЪМІ ГРѢС МІСТЪИ-
 ПѢАРЕ, АРОМАТЕ ПАРІИ ШІ РОУОЛ; РОУОРИДЕ
 А ПРѢ

4. Ачѣпе Кѣра кѣ пѣцинтѣле Пѣхѣрѣ, Сѣе-
те ѿ пѣлатѣ Зѣла ла май мѣлатѣ. Кѣтрѣ
Сѣхрѣшѣт ѣрѣ ле ѿ пѣцинтѣрѣ. Нѣче нѣ гнѣ-
дѣ кѣ де вѣй бѣ ѿ дѣлтѣ май мѣлтѣ, май
мѣлтѣ те вѣй фолосѣ, Сѣв вѣй Сѣхрѣтѣ
Кѣра.
5. Ачѣре пѣт Пѣхѣрѣл дѣминѣца фѣ комѣ-
цѣе, пѣтрѣкѣнѣл ѿшѣ дѣла Сѣв трѣй чѣ-
сѣрѣ.
6. Фѣ гѣстѣрѣ дѣминѣцѣй дѣпѣ Пѣхѣрѣл чѣл
дѣпе оѣрѣмѣ кѣ ѿ жѣмѣтѣте де чѣс май
тѣхрѣлѣ. Дѣкѣ те Сѣкѣлѣй ѿнаѣнте де прѣнѣ
ѿ Фѣхрѣкѣл май де дѣминѣца.
7. Нѣ дѣрѣмѣ ѿнаѣнте де прѣнѣ, кѣ де ѿ-
нѣчѣ Сѣ нѣсѣк дѣрѣрѣ ла кѣп, ѿмѣцѣлѣ шѣ
ѿ дѣс шѣ Катѣрѣл.
8. Ла прѣнѣ мѣнѣкѣ кѣ кѣмпѣт, нѣ те ѿ-
шелѣ прѣнѣ ѿпѣтѣтѣл чѣцѣ фѣк ѿпѣле. Пѣ-
зѣщѣте де мѣнѣкѣрѣле, че ѿм Зѣс май Сѣе.
9. Ла Мѣсѣ бѣ вѣнѣ кѣ ѿпѣ кѣрѣлтѣ Сѣв Бѣр-
вѣнѣ*), шѣ ѿпа Сѣнѣгѣрѣ, шѣ Бѣрѣвѣнѣлѣ

*) Ачѣтѣтѣ Ачѣ, дѣпѣре нѣре ѿм Сѣрѣс ѣл, Сѣ нѣмѣсѣ

Сингър Стрѣкъ, къ амжндѡаш адъик не-
мисѡѡѣре.

10. Сѡдихнѣще пѡцѣнтел дѡпѣ прѣхнѣ, ѡсѣ
нѡ дѡрмѣ, кѡдѣтѣ апѡн дѡсѡтѣре ѡ Со-
цѣетѣте, шѣ ла Мѡзѣнкѣ. *) Шѣ де ѣщѣ
тѣхнѣр, шѣ нѡ ѣщѣ тѡгма Мисантрѡп,
пѡцѣ сѣ шѣ жѡчѣ ѡсѣ тѡт дѡѡна сѣ кѡ-
щѣцѣ ла пѣлада че зѣче: ѡѣй прѣ мѡлт
нѡ ѣ сѣхнѣтѡсѣ.

11. Нѡ мѣнка сѡра, сѡсѣ фѡарте пѡцѣнтел
Кѡла-

де ѡещѣ Кѡрѣнѣ, дела Кѡвѣнтѣла ѡѡѡрѣск Кѡр
(bor) вѣн, шѣ вѣк (viz) ѡнѣ. Пѣнѡрѣ къ ѡѡѡтѣ
ѡсѣ ѡѡ чеѡа ѡсѡмѡаре кѡ вѣнѡла. ѡѡ лѣм нѡмѣт
ѡне Мисѣрѣле, шѣ Соколѣск къ нѡ фѡрѣ дѡнда-
мѣнт, фѣнѣд къ ѡшѡ лѡѡ нѡмѣт, шѣ ле нѡмѣск
тѡлатѣ Нацѣѡанѣле лѡмнѣте дела ѡцѣлѣѡла Дѣмѡѣ
Латнѣщѣ Aquae minerales, шѣ дела Наѡѡра лѡр
фѣнѣд къ нѡ тѡлатѣ ѡѡ гѡѡѡла вѣнѡлаѣ, дѡр тѡла-
те сѡхнѣ ѡмѣстѣкѡче кѡ мнѣрѣ.

*) ѡ пѡтнѣмѣлѣ ѡнѣмѣнѣ прѣвѡм лѡте ѡтѣрѣстѡрѣтѣ ш. ѡ
ѡфѣ де фѡлѡс ѡдѡнѣрѣле фѡѡмѡѡсѣ, Мѡѡенка, Жѡ-
вѣла шѣ Бѡѣле, ѡм вѡѡѡтѣ мѡн сѡѣ днѣ ѡмер. ѡѡр
дѡсѡре Мѡѡѣнкѣ ѡѡѡшѣ С. Скрѣпѣѡѡрѣ ѡкѡ нѣ ѡѡѡ-
нѣ. ѡшѡ сѡѡла фѣнѣд прѣѡт пѣнѡрѣ лѡпѡдѡрѣтѣ днѣ
Тѡѡн, нѣмѣнка ѡлѡтѣ нѡ пѡѡтѣ сѡла мѡхнѣче дѡѡѡтѣ
Вѣлѡѡра лѡѣ Дѡѡкѣ. Кѡрѣтѣ ѡпѡѡѡцнѡрѣ ѡ, Кѡпѣѣ.

ЖѢЛѢТЕ МАЙ ДЕ ВРЕМЕ, КА НЪ ПРИН СІКЪРЪ
ПАРЪ СЪМНЪЛЪИ СЪ ПРАЦЪ ПРЪПЪЛЪИ АЧЕА
ФОЛОС, ЧЕ АЪ КЪЦИГАТЪ ПРИН БЪИ.

ТОАТЕ АЧЕЛЪ РЕГЪЛЪИ, ШИ КЪПЕ САЪ
ЗНЕ МАЙ СЪС, А ПЪЦИНТЕЛЕ СТИХЪРИ ЛЕ КЪ
ПРИНСЪ ПОЕТА РОМАН;

АЪИ КЪМ КЪНТЕ:

In quocunque cupis medico te fonte lavari,

Ut tibi proficiat disticha parva lege.

Quo Inelius valeas, leges Servato Medentum,

Nec tibi purpurei desit arena Tagi.

Ante tuum corpus praescripto tempore purges,

Quam tu Paeonias ingrediaris aquas.

Nec primum veniens totis utere diebus,

Omni sed fugiens hora sit aucta die.

Casparus Collinus
de Thermis Sedunorum.

